

తెల్లవారు రుఘాము చల్లని పిల్లగాలి ప్రాణుల్ని పరవశింప జేస్తోంది.

పచ్చని, తాపె ఆకులూ, ఆకు పచ్చని, మామిడాకులూ గాలి క్రాగిలిలో, గుసగుస లాడుకుంటున్నాయి. ముసి ముసిగా నవ్వుకుంటున్నాయి. అటూ ఇటూ ఊగి తూగి ఒంగి తొంగి చూస్తున్నాయి, పెళ్ళి విశేషాల్ని.

ముందుగా వాటికి రకరకాల తలలు కనిపిస్తున్నాయి. రకరకాల ముడులు, జడలు, రెండు జడలు, బాజ్ జేట్ హెయర్స్ ట్రెయిల్ కట్టింగ్స్, జాజులు మల్లెలు, కనకాంబరాలు, అలంకరించుకున్న పూబోడులు. పట్టు చీరెలూ పట్టు పరికిణీలు నూలు జరీలూ, నైలానులూ, పోలియస్టర్ షర్టుస్, ఫేబ్స్, జరీ పంచెలు హడావిడిగా తిరుగుతున్నాయి పెళ్ళిపందిట్లో.

పన్నీటి చిలకరింపులాంటి, పలకరింపులు, సంతోషం వెల్లి విరిసే నవ్వులు. ఏదో తెలియని హడావిడి, పసిపిల్లల ఏడుపులు, కొంచెం ఎదిగిన పిల్లల పరుగులు, స్తంభాలాటలు పెళ్ళికొని యువతీ యువకుల నాలు చూపులు, తీయని తలపులు, పెద్దల హడావిడి పరుగులు, పురోహితుల అరుపుల, పిలుపులు, బాబా భజంతీల సినీమా పాటలు.

పెళ్ళి పందిరి కోలాహలంతో దద్దరిల్లి పోతోంది. అందరిలో ఉత్సాహం ఉప్పొంగి పోతోంది.

పందిరి మధ్య పూలతో అలంకరించిన మండపం, దానిమీద ఒకపాడుగాటి పెళ్ళిపీట, దానికి ఎదురుగా రెండు ప్రక్కలా చిన్న చిన్న మరో మూడు పీటలు, గంధపుగిన్నె పన్నీరు బుడ్డి, అక్షతలు ఒక పళ్లెంలో. మరికొన్ని పళ్లెలలో తలంబాల బియ్యం. పసుపు వినాయకుడూ, పసుపు కుంకుమలూ, అరటిపళ్ళు ఊదోత్తులూ, కర్పూరం వగైరాలు, మండపానికి ఎదురుగా పెద్ద పెట్టెముందు పెట్టుకుని మగపెళ్ళివారి తాలూకు పెద్ద ఒకాయన కూర్చున్నారు. మరి కొందరు కుర్చీలలో ఆసీనులయ్యారు. మరి కొంత సేపటికి, పెళ్ళివారు, పెళ్ళికొచ్చిన ఆహూతులు, ముందువరస కుర్చీలలో ఆసీనులయ్యారు.

మంగళస్నానాలు ముగిసాయి.

మగపెళ్ళివారి తాలూకు, పురోహితుడు, పెళ్ళికొడుకు చేత మంత్రాలతో ఏదో తంతు జరిపిస్తున్నాడు.

లోపల, పెళ్ళికూతురు చేత గౌరీపూజ చేయిస్తున్నాడు ఆడ పెళ్ళివారి తాలూకు పురోహితుడు.

గౌరీపూజ ముగిసింది. బుట్టలో కుర్చున్న పెళ్ళి కూతుర్ని హాస్యాలతో, మేనమామలు, పెళ్ళిపందిరిలోకి మోసుకొచ్చారు. మధ్యమధ్య ఆపుతూ, నవ్వుతూ, సిగ్గుతో ముదుచుకు పోతూ మధ్య మధ్య ఫాటోలకు పోజులిస్తూ, పెళ్ళి కూతురు లీల మెరిసిపోతోంది.

కన్యకానం

శ్రీనివాసులమల్ల

మంత్రాల జోరూ, బాబా భజంతీల హోరు, ఒక దానితో ఒకటి పోటీ పడుతున్నాయి.

పెళ్ళి కూతురు తల్లిదండ్రులు ఆమె వెనక పీటల మీద కూర్చున్నారు. ఆమె వెనకగా ప్రక్క ప్రక్కగా స్నేహితులు నేన్నిహితులైన చిన్నపిల్లలు, ఆమె తల్లి దండ్రులు ఇరువైపుల దగ్గర బంధువులు.

పెళ్ళికొడుక్కో పెళ్ళికూతురికి మధ్య తెరసెల్లా పలు కుని ఇద్దరు నించున్నారు.

పెళ్ళికొడుకు వెనకాల, అతని చెల్లెళ్ళు కొంచెం వెనకగా తల్లిదండ్రులు, వో ప్రక్క స్నేహితులు, జోక్స్, సకీలంతలు.

పెళ్ళి కూతురి చేతులో తాంబూలం, కొబ్బరి బొండ్లం, కాస్త ప్రక్కగా గుమ్మడి పండు, అరటి గెల వగైరాలు.

పెళ్ళికొడుకు కాళ్ళు పళ్లెంలో పెట్టించి, కన్యాదాత కాళ్ళ కడుగడం అయింది.

ఇహ కన్యాదానం. పెళ్ళి కూతురు తల్లిదండ్రులు ఆమె చేతులు, తమ చేతుల్లో పట్టుకున్నారు. పురోహితుడు, కన్యా కనక సంపన్నాం" వేదమంత్రం సాగిస్తున్నాడు.

లీల మెదడులో ఏదో తలపు మెరుపులూ, దూసుకు పోయింది. అంతే, చలుక్కన చేతులు విడిలింపకుండా కొబ్బరి బొండ్లం తాంబూలం ఒక్కో వదిలేసింది. చేయెత్తి మంత్రాలు ఆపమన్నట్లు పురోహితునికి, నీజ్జ చేసింది. బిత్తర బోయి చూశాడు పురోహితుడు, తల్లి దండ్రులు కంగారు పడ్డారు. ఆమె ఏదో అన్నది. అది పురోహితునకు వినిపించలేదు. దగ్గరగా రమ్మని చెయ్యి ఊపింది.

ఆయన కాస్త జరిగి, పెళ్ళికూతురు దగ్గర వెలి ఒంచాడు.

"చూడండి, నేను ఆవునీ, దూడనీ కాదు. దానం చెయ్యడానికి, అది తప్పించి మిగతా తంతు కానియ్యండి.

ఆయన విస్తుబోతూ "అదేంటమ్మా ఇది చాలా కాలం నుంచి వస్తున్న సంప్రదాయం. మానెయ్యడ మెలాగ?"

"ఫరవాలేదు మార్చుకోవచ్చు"

లీల తల్లిదండ్రులు కంగారు పడ్డారు. తండ్రి "ఏం అమ్మూడా, అడ్డు చెబుతున్నావ్, తల్లి ఊరుకో" అన్నాడు.

"నలుగురులో మాకు అప్రదిష్ట తేకు" కూతురుకు మాత్రమే వినిపించేలా కోప్పడింది తల్లి.

"సరే ఇంకా ఏవేవి తప్పించమంటావమ్మా" అన్నాడు పురోహితుడు వెలకారంగా.

"మేమిద్దరం ఒకరికొకరు చేసుకొనే తంతులన్నీ అనగా ప్రమాణాలు తలంబాలు లాంటి వన్నీ. అంతేగాని కన్యాదానం వద్దు. మా అమ్మా నాన్న వమ్మ దానం చెయ్యడమేమిటి? మేమిద్దరం వినాహం చేసుకుని భార్య భర్తలమవుతున్నాం అంతే" అంది నిష్కర్షగా. "నేను ఆవునా దూడనా"

పెళ్ళి కూతురేదో పేచీలు పెడుతుందనీ అది తనకు వినబడ్డం లేదని మగపెళ్ళివారి తాలూకు పురోహితుడు, బాబా భజంతీలని ఆపమని సొంజ్జ చేశాడు. అవి ఆగాక విషయం తెలుసుకుని "అయితే పెళ్ళికొడుకు బాబుకున్నావ్ అమ్మామ్" అన్నాడు కోసంగా

పెళ్ళి మండపంలో ఏదో గొడవ జరుగుతుందని గుత్తునుంది. అంతా ముందుకు తోసుకు వస్తున్నారు. పెళ్ళి కూతురు స్నేహితురాళ్ళు "ఏంటోమ్ గమ్మత్తు చేస్తున్నావ్ చెయ్ చెయ్" అని కొందరు హాషిరిస్తే బుద్ధిగా ఉండవే బాబూ నలుగురిలో అల్లరి అభాసు. అయిపోతావు" అని మందలించారు మరి కొందరు. తల్లి కూతురి తొడమీద గట్టిగా పక్కపాశం పెట్టేసింది.

తండ్రి ఏం చెయ్యాలో తోచక కంగారు పడుతున్నాడు.

మగ పెళ్ళివారి తాలూకు పురోహితుడు లేచి, పెళ్ళి కొడుకు తండ్రికి, పెద్దలకి విషయం వివరించాడు.

పెళ్ళి కొడుకు తండ్రి రోషంతో ఆవేశంతో ఊగిపోతూ మండపం మీద కొచ్చాడు.

"లేనరా అబ్బాయి పీట మీదనుంచి" అన్నాడు ఆవేశంతో రొప్పతూ.

"ఊరుకో బావా ఏంటి పెద్ద కొంప మునిగిపట్టు హడావిడి చేస్తున్నావ్" పెళ్ళి ఆవు చెయ్యకు తప్ప, తప్ప, ఏదో ఈ కాలం పిల్లలకి, కొన్ని పాత సద్దతులు వచ్చవు. పెళ్ళి ఆవు జెయ్యడం పాపం. తప్ప అని చెయి పట్టుకుని బలంగా వెనక్కిలాగాడు బావగారిని, ఆయన బావమరిది. మనసు లోలోపల మాత్రం 'నా పిల్లని చేసుకోవందుకు నీకు రోగం బాగా కుదిరిందిలే. బలే పెంకి పిల్లలాఉంది భేష్' అని అనుకున్నాడు పెళ్ళి

కొడుకు మేనమామ. ఆయనకి చాలా సంతోషంగా ఉంది. పన్నీటిలో స్నానం చేసినట్లు చందనం ఒళ్లంతా రాసుకున్నట్లుగా ఉంది. పురోహితుణ్ణి ఉద్దేశించి "మీరు పెళ్లి చేయించడానికి వచ్చారా ఆపు చేయడానికి వచ్చారా, ముహూర్తం దగ్గర వదుతోంది కానియ్యండి కానియ్యండి" పురోహితుణ్ణి పెద్ద గొంతుతో హడలగొట్టేశాడు. బావగార్ని వెనక్కి లాక్కువచ్చి కుర్చీలో కూలేశాడు.

పెళ్లికూతురు తండ్రి ముందుకొచ్చి వియ్యంకుడి చేతులు పట్టుకొని "బావగారు ఏదో చిన్నపిల్ల తెలిపి తెలియని తనం, నా ముఖం చూసి క్షమించండి. మీకు నానల్ల ఏలోటూ రానియ్యను. పెళ్లి ఆపకండి మీకూ ఆడపిల్లలున్నారు" అని ప్రాధేయపడ్డాడు.

ఇటు పెళ్లి పెద్దలంతా ఇలా హడావిడి వదుతూన్న సమయంలో అటు పెళ్లి కూతురు బుట్టలోంచి లేచిపోయి పీటల మీద కూర్చుంది.

తెరపెల్లా ఎప్పుడో వదిలేశారు అది పట్టుకున్నవాళ్ళు. పెళ్లి కొడుకుని, తండ్రి లేవమన్నాడు, సరిగ్గా ఆ సమయంలోనే తలెత్తి చురుగ్గా పెళ్లికొడుకు ముఖంలోకి చూసింది లీల. 'లేస్తానా నీవు మగాడివికాదా? నీకు వ్యక్తిత్వం లేదా! అనే, అనేక సవాళ్లతో ఆ చూపు అతని గుండెల్ని దూసుకుపోయింది.

అతను లేవలేదు! వో స్థిర నిశ్చయానికి వచ్చేశాడు. 'నీ తరపునుంచి ఎన్ని సవాళ్లవైనా ఎదుర్కోగలను అన్నట్లుగా చిరునవ్వువచ్చాడు ఆమె కళ్లల్లోకి చూస్తూ. ఆ తరువాత లీలా చిన్నగా నవ్వింది. చిలిపిగా అతని కళ్లల్లోకి చూసింది. ఆ కుభవేళ ఇద్దరి చూపులూ కలిసాయి.

ఇద్దరి మనసులూ పులకించాయి. ఇద్దరి శరీరాలూ జలదరించాయి. క్షణంలో సగం. వారివలా చూసుకోనిస్తారా. పెళ్లి కొడుకుమిత్రులు, అతని చెవి దగ్గర "లేవకురోయ్, లేచావంటే తంతాం" అన్నారు.

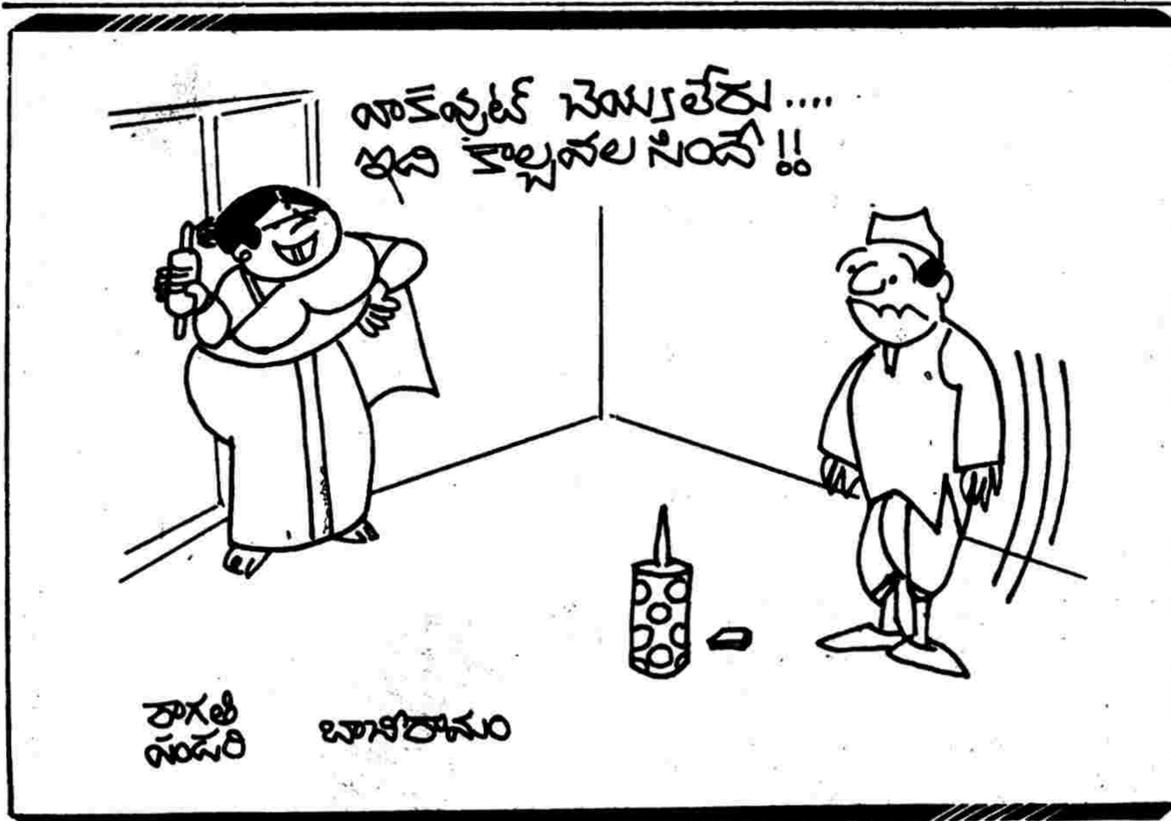
పెళ్లి కూతురి తరపు పెద్దలు పురోహితుడి చెవిలో "అలా తెల్లబోయి చూస్తానేమిటయ్యూ తంతు జరిపించెయ్యక". అని కోపడ్డారు. తరువాత బాబా భజం తీల వద్దకు వెళ్లి "నాయింపండి నాయింపండి" అని తొందర పెట్టారు.

వాళ్ళు హడావిడిగా " మా జానకీ జత పట్టగా మహారాజు వైతివి" అనే త్యాగరాజ కృతిఅందుకున్నారు.

"మంగళ స్మృతాలు కట్టించుకోక పోయావంటే, ఇలాగే వెళ్లి మూతిలో దిగిపోతాను అంది తల్లి లీల చెవిలో. ఆ సై మిగతా తంతులన్నీ యధావిధిగా జరిగి పోయాయి. పెళ్లికొడుకు తండ్రికి, ఏదో తెలియని, అనమానంగానూ, కోపంగానూ కినుకగానూ ఉంది. పెళ్లికొడుకు తల్లికి కోపంగానూ భయంగానూ వుంది. ఈ పెంకెపిల్ల సజావుగా కాసరం చేస్తుందా? ఇన్నదే ఇంత శాసించింది. జడ్డి వెధవ లేవమంటే పీటల మీంచి లేచాడా? అయినా మా అన్న కూతుర్ని చేసుకోనిచ్చా వేమిటి? ఆయన రోగం ఇలా కుదరవలసిందే" అని మనసులో మగళ్ళే కొడుకుని విసుక్కుంది.

పెళ్లి వారికి మరిన్ని మర్యాదలు మరిన్ని పిండి పంటలు ఏర్పాటు జరుగుతున్నాయి. మరింత డబ్బు

నాకెళ్ళవో నమ్మలేదు....
ఇది కళ్ళవలసినదే!!

రాగతి గండరి బాబోరాము

వెదజల్లుతున్నాడా ఆడపిల్ల తండ్రి.
మనోహర (అంటే పెళ్లికొడుకు) తండ్రికి, ఇంకా ఏవేవో పేవీలు పెట్టాలనీ, తగువు పడదామనీ వుంది. కాని పెళ్లి అయిపోయింది. తన బలం తగ్గి పోయింది. పైగా పెళ్లికొడుకు, పెళ్లికూతురు ఒకటై పోయారు. చేయూ చేయూ పట్టుకుని, ఒకరినీ ఒకరు అతుక్కుపోయినట్లు, వాళ్లంతవాళ్లే పెళ్లి పెద్దలందరికీ నమస్కారాలు పెట్టేస్తున్నారు. ఇంకేవీ చెయ్యడం?
'చచ్చు వెదవ చచ్చు వెదవ భార్య దాసుడు. ఏ ఏ అని మనసులో దీవెనలకు బదులు తిట్ల వర్షం కురిపిస్తున్నాడు. విడిదిలోకి వెళ్లి, తలవట్టుకు పడుకున్నాడు.
అతని బావమరిదికి మంచి సావకాశం చిక్కింది. "ఏం కొంపమునిగిందని, బావా, నీకు, నీ కొడుక్కీ జరగవలసిన మర్యాదలన్నీ జరుగుతున్నాయి కదా. కోడలా లక్షణంగా లక్ష్మీదేవిలాంటి పిల్ల. ఈ సరదా మళ్ళీ రాదు. ముఖం మటమట లాడించుకోక, హుందాగా వుండు. ఏం కొంప మునిగిందిపుడు. మీ ఇంటికి వచ్చాక కోడలు ఎలాగూ లొంగిపోతుంది. మా చెల్లెలు లొంగిపోలే"
'మా చెల్లెలు మా అమ్మాయి లొంగినట్లు పరాయి వాళ్లు లొంగుతారుటోమ్' అనే ఎత్తి పాడువుంది ఆమూలలో.
అసలే ఇదిలా ఉంటే ఇతని దెప్పళ్లు మరీ బాధిస్తున్నాయి రాజారావుగార్ని. ఈ గోల తప్పించు కోవాలంటే ఇతను చెప్పినట్లు హుందాగా ఉండటమే మంచిది' అనుకున్నాడు మనసులో.
పెళ్లితంతు ముగిసింది మరే గొడవా లేకుండా. రాత్రి శోభనం జరగవలసివుంది. శోభనం తంతులేవీ జరపడానికి వీలేదంది లీల. బంధువులందరూ భోజనాలు చేస్తుండగా మేం గదిలోకి వెడతాం. మేం ఏ గదిలోకి వెడుతున్నామో ఎవరికీ తెలియకూడదు'

"ఇదేం చోద్యమే తల్లి పెళ్లికూడా అయిపోయింది. కాసరంలో చికాకులు తెచ్చుకుంటావా" అని తల్లి మందలించింది.
విడిది ఇంట్లో పెళ్లికొడుకు మిత్రులు "ఒరేయ్ మన పెళ్లి తంతులకే అభ్యంతరం చెప్పిన మీ ఆవిడ, శోభనం తంతు సవ్యంగా జరగవిస్తుందని అనుకోం. ఏ డార్లిన్ హోటల్లోనో ఏర్పాటి చెయ్యమని మీ మామ గారికి ముందుగా కబురు పెట్టు దాంతో అమ్మాయి రోగం, అతని రోగం, కాస్త కుదురు తుంది. నీ మాట ఒకటైనా సైనుంచుకో, ఆ అమ్మాయి, తెలివి అందం, మోహంలో పడిపోయి, ఇప్పుడే దాసాను దాసుడనైపోకు తెలిసిందా?" అని హెచ్చరించారు. ఆ విధంగానే ఏర్పాట్లు జరిగాయి.
"పెళ్లి కొడుకు పెళ్లి కూతురు ఎక్కడికి వెళ్లి పోతున్నారా"? అని బంధువులు ప్రశ్నించారు సీనిమాకి అని జవాబు చెప్పారు.
హోటల్ గదిలో యూ ఫోం బెడ్ మీద అలవోకగా పడుకుని "నే చేసిన ఏర్పాటు బాగుండా లీలా" అన్నాడు మనోహర్.
చిన్నగా నవ్వుతూ బుర్రవూసింది.
"బిల్లు మీ నాన్నగారు గాని మా నాన్నగాని ఇయ్యక్కరలేదు. నేనే ఇస్తాను అన్నాడు.
ప్రశంసగా చూస్తూ అతని ఎదపై పూంమాలలా వాలిపోయింది.
చిత్రం. పెళ్లి పంగతులేవీ వారి మధ్యకు రాలేదు. వారి పెదవుల మధ్యకు మాటలు చొరబడ లేక పోయాయి.
కన్నులు మాత్రం అనేక భాషలు మాట్లాడు కున్నాయి. అనంత ప్రేమ సాగరాల్ని దర్శించాయి. చిరునవ్వులు ఇద్దరినీ పమ్మోహపరిచి సంధాప పరిచాయి.
***
లీల భర్తతో అత్తవారింటికి వచ్చేసింది. రిసెప్షన్

జరుగుతోంది. "మాటకీ చీటికీ కూర్చుని లేవీ గుంజీలు తీయొద్దు. కూర్చునే నమస్కారాలు చేద్దాం" అంది.
వదివగారేదో చెప్పడం, అది అన్నగారు వివేయ్యడం. దూరం మంచే పసిగట్టే శంతా, సరళలు(మనోహర్ చెల్లెళ్లు) అన్నవదివల దగ్గరకొచ్చారు.
"వదివగారేంటి అజ్ఞాపిస్తున్నారు?" అంది సరళ.
"మరీ దాసుడనై పోకు అన్నయ్యా" అంది శాంతి.
మనోహర్ చిన్నగావచ్చి ఊరుకున్నాడు.
చిరాకును మనసులో నొక్కిపట్టి, చిరునవ్వును పెదవుల మీదకు తెచ్చుకుంది లీల. "శాంతి సరళా. మీరు చదువుకుంటున్నారు. ఇలాంటి మాటలు మానెయ్యండి" అంది.
వారిద్దరికీ వదివగారి మందలింపు చాలా కోపాన్ని తెప్పించింది. విసురుగా జవాల్లోకి వెళ్లిపోయారు.
భర్త ఫీలింగ్స్ ఎలా ఉంటాయో అని వోరకంటితో చూసింది. కాని అతను వేరే దిశ చూస్తున్నాడు.
చుట్టాలందరూ వెళ్లిపోయారు.
కోడలు ఒకటి రెండు రోజులు అలశ్యంగా విద్ర లేచినా అత్తగారు ఏమీ అనుకోలేదు.
ఆ తరువాత కూడా కోడలు ప్రాద్దెక్కి లేవడం, మందరమ్మ గారికి, చాలా కోపం తెప్పించింది. లోలోపల ఏవేవో భయాలు శంకలు తలెత్తుతున్నాయి. ఇంతలో కొడుకు మేడదిగి వచ్చాడు.
"లీల ఇంకా లేవలేదుట్రా" అంది కొంచెం చిరాగ్గా.
"లేదు కాఫీ చేసినట్లున్నావ్ స్లాస్కులో పోసి ఇయ్యమ్మా" అని అతనింకా ఏదో అనబోతుండగానే అడ్డుకొని, "నాకరీ చేస్తావా ఆవిడకి?" అంది విస్మయంగా.
"నాకూ ఇంకా విద్రగా ఉందమ్మా లేవగానే తాగాలి" అని వంటింటిలో గిన్నెలోని కాఫీ స్లాస్కులో పోసి పైకి వచ్చేశాడు.
సరళ చేతులూ, మూతీ త్రిక్కుంది. "అమ్మా నీకు ఒక్కడే కొడుకు ఇంక, పూర్తిగా పరాయి అయిపో తున్నాడు చూసుకో" అని స్నానం చేయడానికి దొడ్లోకి వెళ్లిపోయింది.
మందరమ్మగారికి కళ్లనీళ్లు పర్యంతమైంది. తన కొడుకు ఇంక పూర్తిగా పరాయి అయిపోతున్నాడని, దుఃఖపడుతూనే ఆవిడ నంబఇంట్లో పనిలో మునిగి పోయింది.
ఇంతలో కోడలు మేడమీద మంచి దిగింది.
మంచి ముత్యంలా మెరుస్తున్న కోడల్ని చూసి ఒక్క క్షణం మనసులో మురిసింది. మరుక్షణం ముఖం ముడుచుకుంది. "అత్తంటి కోడలిని మప్పిలా నీ చిత్రం వచ్చినప్పుడు లేస్తే ఇంటిపనులెలా తెములుతాయి? ఆడపిల్లలు అత్తింటో ఎలా ఉండాలో మీ అమ్మ చెప్పలేదా?" అంది.
ఆ మాటకీ మల్లె విరిసినట్లు నవ్వింది లీల. "మా అమ్మ ఒకరై విమిటండి, లోకమంతా ఒకే మాట చెబుతూంది. కాని లోకమంతా ఒక్కలా ఉండదుగా" అంది.

కోడలి కేసి చిరాకుగా చూస్తు ఆవిడ వంటింటిలోకి వెళ్లిపోయింది. ఆవిడ వెనకాలే తనూ వంటింటిలోకి వెళ్లి, గొంతు తగ్గించి, అంది.

“చూడండి అత్తయ్యా నాకు కొత్త మీరు కొత్తగా కావాలని కొచ్చిన రోజులు గుర్తు తెచ్చుకోండి. మామగారు ఏమనేవారు ఏం చేసేవారు?” అంది చిలిపి నవ్వుతో.

ఆ మాటకి నక్కన నవ్వింది సుందరమ్మ. నవ్వి “ఇకవాలే మా కాలంలో ఇలాంటి విద్వేషాలేరుగం. పోపు పెట్టాను ఆ పచ్చడి మారు. అరటికాయలు పన్నగా తరుగు ఉదయం పూటా ఆ తెల్ల చీరేమిటి?” ఎలా అయినా తన ఆధిపత్యాన్ని నిలుపుకోవాలని సుందరమ్మ గారి తాపత్రయం.

లీల, మరేమీ మాట్లాడక పనిలో మునిగిపోయింది. అసనికాస్తా ముగించి, మేడకేసింది.

కాసేసటికి మనోహర్ మేడ దిగాడు.

“చూడు అబ్బాయి భార్యని మరీ నెత్తివెక్కించు కోకు. పెళ్లి రోజునుంచి చూస్తూన్నాను నీవాలకం ప్రవర్తనా ఏం బాగాలేదు. చవలలా చూస్తుంది నిన్ను ఆ అమ్మాయి” అంది.

“సరాయి ఇంటిమంచి విన్నగాక మోస్తూవచ్చింది. మళ్ళీ మరీ ఇదిగా మాట్లాడకమ్మా” అని బాత్ రూం లోకి దూరాడు.

వైకి వచ్చాక లీల అంది. “మీకు మరీ ఇబ్బందిగా ఉన్నట్టుంది కదూ? ఏది?”

“అదే ఇద్దరాడవళ్లనుద్ద్య” కిలా కిలా నవ్వింది.

“నీమీ లేదు అని తనూ అదే చిరు నవ్వుతో సమాధానం చెప్పాడు. ‘నీ చిలిపి తనం నాకు తెలుసు. నీ నవాళ్లని ఎన్నింటినైనా ఎదుర్కొనగలను’ అన్నట్టు ధీమాగా మాళాడు ఆమె కళ్లలోకి. -

ఆ మరునాడు కాక మరునాడు సానీ మూన్ కని ప్రయాణం పెట్టాడు.

‘అయ్యో వీడి విద్వేషం బంగారంగానూ ఇంట్లో బాగాలేదని ఊళ్లు తిప్పతాడు కాబోలు. ఆ తరువాత వేరు కాపరం పెట్టేస్తాడో ఏమిటో. ఈ కాలం పిల్లల కప్పి దుర్బుద్ధులే. అయ్యో నాగతి ఇంకేం కాను? నా అన్నకూతుర్ని చేసుకుంటానంటే పడనిచ్చారు కాదు. అవి, భర్తని దులిపెయ్యడం మొదలుపెట్టింది. సుందరమ్మ కొడుకూ కోడలా వెళ్ళాక అగ్నిలో అజ్ఞం పోసినట్లు కూతుళ్లు ఆమెకు నత్తాను నలుకు తున్నారు.

***

కొన్నాళ్లు కులాసాగా తిరిగి వచ్చారా మాతవ దంపతులు. పేరు పేరునా బహుమతులు తెచ్చారు. ప్రయాణ బడలికలు తీరాయి.

ఆ రోజు కనివారం. మనోహర్ గాఢంగా నిద్ర

పది పద్మశ్రీలను నీ
పద పద్మశ్రీల కొసగి ప్రార్థించిన నున్
పెదవుల పదవుల పదముల
ఒదవనిదది నీదుకీర్తి ఓహో శ్రీశ్రీ!

ఓనమాలను దిద్దెడు కూనయైన
కావ్యమును వ్రాయు ఏ మహాకవియునైన
మొదట శ్రీకారమును చుట్టి మొదలుపెట్టు
శ్రీలపై కొన్న శ్రీవి-శ్రీశ్రీవి! నీవు.

-అవధాని మాడుగుల నాగభణి శర్మ

తిస్తున్నాడు. లీల వైకి వచ్చి, “లేపండి శ్రీవారు అని సుసభాతం పొడింది.”

ఉలిక్కిపడి కళ్లు విప్పాడు. లీలను అలా చూసి విస్తుబోయాడు. ఎర్రని పట్టుచీర, స్నానం చేసి జారుముడి వేసిన జాబ్బు. ముడిలో ముద్ద మందారం. కెంపుల వంపు పెదవులు ఊరిస్తుంటే రెండుచేతులూ పట్టి మీదికి లాక్కోబోయాడు.

“అగండి మడిగట్టుకున్నాను. ఎంగిలి చేయకండి” అంది. దూరంగా జరిగి.

అదే చిలిపి చూపు అదే చిరునవ్వు. ఆటపట్టించే నవాళ్లలో మాత్రం కాస్త మార్పు కనిపించింది.

“ఎప్పుడు లేచావ్, ఎప్పుడు మడిగట్టావ్ ఏమిటివంత?”

“క్రిందికి రండి వెబుతా” అని గిర్రున వెనక్కి తిరిగి చక చకా మేడ దిగిపోయింది లీల.

అతడూ అశ్రయ సంభాషణలో క్రిందికి దిగి వచ్చాడు.

లీల వంట ఇంటిలో చక చకా వంటలు తయారు చేసింది. తల్లి దేముని గదిలో మంత్రాలు చదువుతూ పూజ చేసుకుంటోంది. “కాఫీ ఇస్తానా అన్నాడు వంట ఇంటిలో కొచ్చి.

“అట్టే ఇలా వీళ్లేడు స్నానం చేసి మడిగట్టుకు రండి” అంది కిలకలా నవ్వుతూ.

అతను స్నానం చేసి వచ్చి డైవింగ్ టేబిల్ దగ్గర కూర్చున్నాడు. తల్లి తండ్రి అంతా చేరారు టేబిల్ దగ్గరకి.

“కోడలు ఏమో అనుకున్నానుగాని వంట వసుండ్ని చక చకా చేస్తోందిరా చూడు. ఇప్పుడు సాంగలి తెస్తుంది. నా దేముడికి మనకీ ఈ రోజు ఫలహారం ఇదే” అంది గుస గుసగా కొడుకుతో.

అందరికీ, తలో ప్లేటులోనూ, సాంగలి తెచ్చి తనూ వో ప్లేటు తెచ్చుకు కూర్చుంది. అందరికీ చాలా సంతోషంగావుంది.

సరళా, శాంతి, మందివీళ్లు కాఫీ వగైరా సర్వీ చేశారు. సాంగలి చాలా బాగుందని మెచ్చుకుంటూ తిన్నారు.

“కోడలికి కొత్త సువ్వెళ్లి సాయం వెయ్యి” అన్నాడు సుందరమ్మగారి భర్త.

“సువ్వెళ్లులే అమ్మా నదినకి మేం సాయం చేస్తారే అన్నారు అడపిల్లలు.

“కూరలు తరిగిపి మీరు వెళ్లి చదువుకోండి. మధ్యాహ్నం భోజనంలోకి సాయంత్రం ఫలహారానికి, చక్రసాంగలి ఫులిహారా చేసేస్తున్నాను. మనం ఏ శాంతి తీసుకుని ఫలహారం చేసి అంతా మీ అమ్మగారికిష్టమైన వెంకటేశ్వరుని గుడికి వెళ్లి అక్కడ నుంచి సన్నిహితి వెళ్దాం”

“మీరంతా వెళ్లండి నేనూ అమ్మ గుళ్లో నుంచి

పుమికులపుమద చిత్రం: పెంపలయ్య

వారికథవుంది. వుండిపోతాం మెం సినిమాకి రాం" అన్నారాయన.

సరళా శాంతి తమ గదుల్లోకి చదువుకోడానికి వెళ్లిపోయారు.

సుందరమ్మగారు ముందుపోస్ట్ కొచ్చి భర్త ప్రక్కన పోస్ట్ కు కూర్చున్నారు. ఉన్నట్లుండి "నేను పుణ్యాత్మురాలిని కొడుకు బంగారం, కోడలు మంచి ముత్యం, నా కడుపున పుట్టబట్టి నా కొడుకు బంగారం కొండ అయ్యాడు. నా కోడల్ని కష్టపెట్టక ముఖ పెడుతున్నాడు. నాడు ముఖ పెడుతుండబట్టి ఆ అమ్మాయి మంచిముత్యంలా తయారయింది. మీరు వన్నెపుడైనా అలా ముఖపెట్టారా? ఎప్పుడూ అదనీ ఇదనీ, మీరూ, మీనాళ్లూ, కాల్పుకు తిన్నారు కదా!"

కోడల్ని తప్పగా అర్థం చేసుకున్నాను ముందు. ఎంతో మంచి పిల్ల. ఉద్యోగం చేస్తుండటం. ఆ డబ్బు తెచ్చి నాకే ఇస్తుండటం. సరళాయి ఇంటి పిల్ల ఆ పిల్ల నాకెందు కియ్యాలి ఆ పిల్ల డబ్బు ఆ పిల్లకే దాచేస్తాను".

"అబ్బ ఎన్నిమాటలన్నావ్. ఎంత మారిపోయావు. ఆ పిల్ల డబ్బు విజంగా తీసుకోకు. నీకు కావల్సే చేసిస్తాను"

"అబ్బ ఎంత మంచిమాటలన్నావ్ ఎన్నాళ్లకి?" కిల కిలా నవ్వింది.

ఆమె నవ్వులో తన నవ్వుకలిపారు. తల్లిదండ్రులు విరగబడి నవ్వు కోవడం చూసి

కాన్వెంటు చదువు

ఎత్తిన యిసక తట్టను
మొయ్యలేక
నిలువునా కూలబడ్డ కొడుకుని
తండ్రి కసురుతూ
చూడడాని ఈడు ఆ పాప
రెండు యిసక తట్టల బరువుని
ఎలా మోస్తూందో అన్నాడు
పుస్తకాలు మోసుకెళ్తాన్న
కాన్వెంటు పాపను చూపుతూ!
-అడిగోపుల వెంకటరత్నమ్

గదిలోంచి తొంగి చూశారు సరళ శాంతి. "అమ్మా నాన్న ఎప్పుడూ పోట్లాడుకోవడమే గాని ఇలా నవ్వు కోవడం చూశాడేమి కదా" అంది సరళ శాంతిలో. వంటంటిలోంచి రీలా తొంగిచూసింది. ఆమెకొంగు

వెనకాలే తిరుగుతున్న మనోహరు చూశాడు. తల్లి తండ్రి అలా నవ్వుకోవడం అతనికెంతో సంతోషాన్ని కలిగించింది. వెంటనే రింనైపు తిరిగి "రీలా మీ నాన్నగారు కన్వెంటం చేయలేదుగాని శాంతిని కాసుకగా ఇచ్చారు. సరిమక భరితమైన వో నున్నాన్ని పారిలోపికంగా ఇచ్చారు. దాని సరిమరాలు ఇల్లంతా వికపించాయి"

"కాదు" అంది లక్ష్మణ.

"మరి" అన్నాడు ఆళ్ళర్యభోతూ.

"అందమైన చందమామని మంచిగంధాన్ని, మంచు మారుతాన్ని నా సొత్తు చేసుకున్నాను."

"దేనిలో" అన్నాడు చిలిపిగా.

"చిరునవ్వులో" ఆమెమూట పూర్తికాకుండా పెదవులుమూసేశాడు. తన పెదవులలో.

"అయ్యో, అయ్యో మడి దూరం. అబ్బ ఇది వంటిల్లండి. పడగదిలోకి పోండి అత్తగారు చూడకుండా వస్తాను" అంది. అతన్ని వెనక్కినెట్టుతూ వెన్నెళ్ల నవ్వుతూ.

అంకితం: సింహాచల చందన స్ట్రోమిక్
చందనములలో.

**అల్లిరకముల E.M.I, LAHARI,
A.V.M, CONEY, ప్రీరికార్డెడ్
క్యామెర్లు హోల్ సేలర్స్ &
రిటైలర్స్.**

T.V. సర్వీసింగ్ వాప్రత్యేకత

టీవీ వాప్రత్యేకత

ప్రకాశం రోడ్డు, PH:74968.
కమ్మవోల్లలు ఎదుట,
విజయవాడ-2

OPP. నటరాజ్ హోటల్,
కాళేశ్వరరావు రోడ్డు,
విజయవాడ-2